

NÓGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Nógrád Megyei Kormányhivatal

Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály

2020. évi Ellenőrzési Tervének végrehajtásáról beszámoló

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Kormányrendelet 29. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a fővárosi és megyei kormányhivatal ellenőrzési jelentést készít, melyet megküld a szakmai irányító miniszternek az ellenőrzési időszakot követő 30. napig.

Fenti jogszabályi rendelkezésekben foglaltaknak eleget téve a Nógrád Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály **Családtámogatási Osztálya, az Egészségbiztosítási Osztálya, valamint a Nyilvántartási és Ellenőrzési Osztálya** 2020. évi Ellenőrzési Tervének végrehajtásáról az alábbiakban számol be:

I. CSALÁDTÁMOGATÁSI OSZTÁLY

Lakáscélú állami támogatások ellenőrzése

A fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 86/2019. (IV.23.) Korm. rendelet 7. § (29) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzésekhez, valamint a Pénzügyminiszter – mint a lakásgazdálkodással és lakáspolitikával kapcsolatos szakmai területek szakmai irányítója – által meghatározott és közzétett hatósági ellenőrzési terv III. fejezetének „2. lakáscélú állami támogatások ellenőrzési feladatai” pontjában foglaltakhoz kapcsolódóan a Nógrád Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Családtámogatási Osztály lakástámogatási szakterülete által elvégzett ellenőrzés eredményével kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

A támogatások folyósításában közreműködő hitelintézetek által megküldött adatok alapján, a 2019. január 01. és 2019. december 31. között családi otthonteremtési támogatás (beleértve a kamattámogatást, illetve adó-visszatérítési támogatást is) igénybevételére vonatkozóan támogatási szerződést kötött személyek, a támogatott ingatlanok adatai, továbbá a LakHat informatikai adatbázisban rögzített - 2014. január 01. és 2019. december 31. közötti időszakban keletkezett -, visszafizetési kötelezettséget elrendelő határozatok adatai között nem található egyezés, ezért nem volt szükség hatósági ellenőrzés lefolytatására, valamint jogosulatlanul igénybe vett támogatás kamattal növelt összegének visszakövetelésére.

A szakterület összevont ellenőrzésben nem vett részt.

II. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI OSZTÁLY

Egészségbiztosítási pénztári feladatkörben lefolytatott hatósági és felügyeleti ellenőrzések

A kormányhivatal ellenőrzések lefolytatására vonatkozó hatáskörét a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (továbbiakban: Ebtv.) 81. § (1) bekezdése tartalmazza: „Az egészségbiztosító szak- és pénzügyi ellenőrzése kiterjed az egészségbiztosítás pénzbeli, illetőleg baleseti ellátásaival összefüggő nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére, a társadalombiztosítási kifizetőhelyek hatáskörébe tartozó ellátásoknak és szolgáltatásoknak a jogosultak részére történő megállapítására, folyósítására, továbbá az ezekkel összefüggő ügyviteli feladatok ellátására.”

Szintén a hatáskört szabályozza az egészségbiztosítási szervekről szóló 386/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdés c) pontja:

„A kormányhivatal az egészségbiztosítási feladatai keretében ellátja

c) a foglalkoztató, valamint a kifizetőhely felügyeletével kapcsolatos feladatokat,“

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 7. § (1) bekezdése alapján a hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben és a hatósági ellenőrzés során e törvény rendelkezéseit alkalmazza. Az Ákr. VI. fejezetében a hatósági ellenőrzésekre vonatkozó szabályok kerültek rögzítésre. A 98. § szerint e törvény hatósági eljárásra vonatkozó rendelkezéseit a hatósági ellenőrzésre az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A fentiekben idézett jogszabályok alapján a **foglalkoztatói feladatok ellátása tekintetében a szakterület hatósági ellenőrzést végezett** mind a társadalombiztosítási kifizetőhelyeknél, mind a kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál. Az ellenőrzés lezárásakor az Ákr. 101. § (1) bekezdésének a) pontja szerint járt el: *„Ha a hatóság a hatósági ellenőrzés során jogsértést tapasztal, megindítja az eljárást.“*

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek a baleset üzemiségére, baleseti táppénzre és az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira vonatkozó kérelmek elbírálásakor elsőfokú hatóságként járnak el, ezért az ellenőrzések során az Ákr. 121. § (1) - (4) bekezdéseit is alkalmazni kell.

121. § (1) „A felügyeleti szerv hivatalból megvizsgálhatja az ügyben eljáró hatóság eljárását, illetve döntését, és ennek alapján

a) megteszi a szükséges intézkedést a jogszabálysértő mulasztás felszámolására, illetve

b) gyakorolja a (2) bekezdésben szabályozott felügyeleti jogkört.

(2) Ha a hatóság döntése jogszabályt sért, a felügyeleti szerv legfeljebb egy ízben - a közigazgatási szabályszegések szankciójáról szóló 2017. évi CXXV. törvény 5/A. §-ába ütköző esetben a büntetőügyben hozott határozat közlésétől számított egy éven belül, a (3) bekezdésben meghatározott időtartamon túl is - azt megváltoztatja vagy megsemmisíti, és szükség esetén a döntést hozó hatóságot új eljárásra utasítja.“

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek esetében, a hatósági döntéseik tekintetében, felügyeleti ellenőrzésre kerül sor.

A 2020. évi ellenőri munkavégzést meghatározta a 2020.03.11-től fennálló és 2020.06.18. napjával megszüntetett, illetve 2020.11.04-től jelenleg is fennálló veszélyhelyzet, és az ezzel kapcsolatban kiadott jogszabályokban előírt intézkedések. Ezen túlmenően az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai tekintetében a Magyar Államkincstár több tájékoztatót is adott ki a társadalombiztosítási kifizetőhelyek és a kormányhivatalok részére, melyek egyrészt a követendő eljárást, másrészt feladatokat tartalmaztak.

A helyszíni ellenőrzések elsődlegesen felfüggesztésre kerültek, majd leállítás helyett, módosítás történt a korábbi gyakorlatnak megfelelően oly módon, hogy a szükséges iratanyagot e-papíron, illetve e-mailben kérte a szakterület beküldeni, valamint az első veszélyhelyzeti időszakban kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatókra vonatkozóan végzett ellenőrzéseket, mivel esetükben kevesebb volt a beküldendő iratmennyiség. Ezzel a módszerrel az éves operatív ellenőrzési terv teljesítésében nem volt elmaradás, a havonkénti tervtől történt így csupán eltérés.

A második veszélyhelyzeti időszakban már a társadalombiztosítási kifizetőhelyek ellenőrzését is végezte a szakterület, amelyhez a szükséges iratanyagot többségében eljuttatták a hivatalunkba, vagy elektronikus úton küldték meg, esetenként mindkét úton érkeztek iratok.

Az ellenőrzések ilyen módon történő lefolytatását a foglalkoztatók és a kifizetőhelyek is támogatták, és alkalmazták az elektronikus küldést is. Azonban az ellenőrzés nem egyszerűsödött egyik részről sem,

mivel a foglalkoztatóknak az iratokat be kellett szkennelni, terjedelmüktől függően több részletben küldeni, az ellenőröknek pedig nehezebb volt az iratok képernyőről történő feldolgozása, a hiányzó dokumentumok utólagos bekérése és hiányzott az ügyintézővel való személyes kapcsolattartás is. A kifizetőhelyek inkább az iratok hivatalunkba történő behozását választották.

Összességében a helyszíni eljárásokhoz képest növekedett az ellenőrzésre fordított idő.

Az ellenőrzéseket – az egész megyére kiterjedően – két fő felsőfokú végzettségű ellenőr végezte, illetve a megállapításait a Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztályának egészségbiztosítási szakrevizora ellenőrizte.

A veszélyhelyzet és az ellenőrök 2020. december havi betegség miatti távolléte az elvégzett ellenőrzések tervtől való elmaradását (elsősorban a kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatók átfogó ellenőrzésében és a kifizetőhelyek témaellenőrzésében) és a 2021. évre áthúzódó ügyek számának növekedését idézte elő.

Az ellenőrzések során elsősorban a 2020. évi ellenőrzési tervben szereplő szempontok, vizsgálandó témák kerültek figyelembevételre, majd a 2020. július 1-jétől hatályba lépett 2019. évi CXXII. törvény (továbbiakban: új Tbj.) pénzügyi ellátásokat érintő módosításainak alkalmazása. A társadalombiztosítási kifizetőhelyek esetében ezen kívül a 40/2020. (III. 11.) kormányrendelet által elrendelt veszélyhelyzet ideje alatt kiadott szakmai tájékoztatókban foglaltak betartása is az ellenőrzés tárgyát képezte.

1. 2020. évben **13 társadalombiztosítási kifizetőhelynél, és 58 kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatónál történt, illetve került megkezdésre átfogó ellenőrzést**, melynek során az egészségbiztosítással kapcsolatos feladatellátást teljeskörűen vizsgálta a szakterület. A kifizetőhelyek kiválasztásakor alapvető szempont volt, hogy az elévülési időn (5 éven) belül legalább egy alkalommal átfogó ellenőrzést kell tartani. A kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatók közül azok kerültek kiválasztásra, ahol nagyobb számban fordult elő egészségbiztosítás pénzügyi ellátásának folyósítása, illetve többször volt tapasztalható téves, hiányos adatszolgáltatást.
2. **Céllenőrzés** egy adott, konkrét egyedi ügy, feladat kivizsgálására irányul, ezért ilyen típusú ellenőrzés nem is tervezhető, inkább más szakterület, vagy más megyei kormányhivatal/járási hivatal felkérésére kerül rá sor. 2020 év folyamán **társadalombiztosítási kifizetőhelynél 7 esetben történt, kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatónál nem történt céllenőrzés.**
3. **Utóvizsgálat** a korábbi ellenőrzések során előírt feladatok, intézkedések teljesítésének felülvizsgálatára irányul. 2020. évben a szakterület **4 kifizetőhelyen végzett utóellenőrzést.**
4. **Záró ellenőrzés** megtartása kötelező a **társadalombiztosítási kifizetőhely** megszűnése esetén, melyre 2020. évben **egy esetben került sor.**
5. **Téma ellenőrzés** során az azonos jellegű feladatok végrehajtása egy időben több kifizetőhelynél, foglalkoztatónál kerül vizsgálatra. Ilyen típusú ellenőrzés 2020. évben **a társadalombiztosítási kifizetőhelyeknél 10 esetben, kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál 1 esetben történt.** Kifizetőhelyeken a hatósági eljárási szabályok betartását, a hatósági döntések kiadását, tartalmát, formáját, az ügyintézési határidő betartását, a kifizetőhely által folyósított ellátásba gyes/gyet betudás elszámolásának gyakorlatát, míg kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál a korábbi ellenőrzések lezárásaként kiadott kötelező végzésben, folyamatos határidővel előírt feladatok teljesítését vizsgálta a szakterület.

6. **Instruáló (patronáló) ellenőrzést 1 kifizetőhelyen** folytatott le az Egészségbiztosítási Osztály az év elején. Az érintett foglalkoztatót 2019. július 1-től kötelezte a szakterület a társadalombiztosítási kifizetőhely működtetésére. Az ügyintéző nem rendelkezett megfelelő gyakorlattal, ezért a foglalkoztató a bizonytalanságok megszüntetéséhez és a helyes ügyviteli gyakorlat kialakításához instruáló ellenőrzés lefolytatását kérte.

Az ellenőrzéseken túlmenően, a szakterület további kiemelt feladatai voltak a következők:

- **A Magyar Államkincstár által a veszélyhelyzetben követendő eljárásokról és feladatokról kiadott tájékoztatóinak megküldése a társadalombiztosítási kifizetőhelyek részére.**
- **A Magyar Államkincstár részére havi statisztikai adatszolgáltatás teljesítése az első veszélyhelyzeti időszak alatt a gyermekgondozási díjra való jogosultság meghosszabbításával kapcsolatos adatokról.**
A Kormány 59/2020. (III. 23.) Korm. rendelete értelmében a gyermekgondozási díjra való jogosultság azon igénybevevők esetében hosszabbodott meg 2020. június 30-ig, akiknek a jogosultsága a veszélyhelyzet tartama alatt, azaz 2020. március 11. és 2020. június 17. között szűnt meg.
Ezen kormányzati intézkedés költségvetésre gyakorolt hatásának felmérése érdekében volt szükséges azon információ, hogy a rendelkezés alapján a veszélyhelyzet kihirdetésének napjától (azaz 2020. március 11-től) kezdődően havonta hány fő részére, hány napra, illetve milyen összegben folyósítottak a társadalombiztosítási kifizetőhelyek gyermekgondozási díjat. A társadalombiztosítási kifizetőhelyektől havonta beérkezett adatokat táblázatban kellett összesíteni, és az előírt határidőre továbbítani a Magyar Államkincstár felé.
- **A Magyar Államkincstár Társadalombiztosítási és Családtámogatási Elnökhelyettesétől érkezett EU statisztikai adatkérés teljesítése**
Európai Bizottság 2020. évben is megkereséssel fordult az illetékes magyar intézményekhez, hogy adatokat szolgáltatassanak a közösségi koordinációs rendeletek által lefedett szociális biztonsági ágakhoz tartozó ügyekre nézve. Az adatszolgáltatás alapvető célja az volt, hogy feltérképezésre kerüljön, 2019. évben hány biztosított (volt biztosított) részére és mekkora összegben került kifizetésre ellátás olyan módon, hogy az érintett személy Magyarországon kívül, az Európai Gazdasági Térség (EGT) más tagállamában lakott. Az adatszolgáltatás kiterjedt az anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátásokra (csecsemőgondozási és gyermekgondozási díjra).
A Magyar Államkincstár által készített előzetes legyűjtés alapján megyénkben **3 társadalombiztosítási kifizetőhelytől és az érintett biztosítottaktól kellett adatokat beszerezni**, melyek a kormányhivatal adatszolgáltatásának alapját képezték.
- **2019.07.03-tól bevezetésre került a Reference Implementation for National Applications (RINA) WEB-alapú software alkalmazás a szociális biztonsági adatok elektronikus adatcseréjéhez, az Európai Unió tagállamainak illetékes intézményei közötti kommunikációhoz.**
Amennyiben valamely pénzbeli egészségbiztosítási ellátás megállapítására irányuló eljárásban szükségessé válik a más EGT-tagállamban vagy Svájcban biztosításban töltött idő beszerzése, úgy az ez iránti adatcsere lebonyolítása a RINA alkalmazásával valósul meg. Ezt megelőzően az adatcsere (pl. a keresőképtelenségről szóló orvosi igazolás megküldése, ellátás megállapításához szükséges biztosítási idő beszerzése) papír alapon történt. Azokban az esetekben, amikor a biztosított kifizetőhelyet működtető foglalkoztatónál áll jogviszonyban, az elektronikus adatcserenek a lebonyolítása az ellenőrzési szakterület feladata. **2020. évben 3 kifizetőhely megkeresésére kellett beszerezni igazolást az előzetes biztosítási időről.**

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek átfogó ellenőrzésénél tett tapasztalatok:

Az átfogó ellenőrzések során kiemelt vizsgálatra kerültek a következők:

- Az Ebtv., valamint a végrehajtására kiadott 217/1997. (XII.1.) kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 2019. január 1-jétől hatályba lépett, a kifizetőhelyeket is érintő rendelkezéseinek betartása, az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira való jogosultságnak, az ellátások napi alapjának és összegének helyessége.
- A csecsemőgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42. § (4a) és (4b) pontjában foglaltak alkalmazása.
- A gyermekgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42/D. § (5)-(6) bekezdéseiben foglaltak alkalmazása.
- A kifizetőhelyi nyomtatványok kiállítása és vezetése.
- Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai összegének alapját képező pénzbeli egészségbiztosítási járulékfizetési kötelezettség teljesítése.
- A pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot, 2020. július 1-jétől a társadalombiztosítási járulékalapot képező jövedelem bevallási kötelezettségének teljesítése.
- Pénzügyi és számviteli előírások, valamint az elszámolási kötelezettség betartása.
- „A társadalombiztosítási kifizetőhelyek által folyósított ellátások elszámolása” elnevezésű nyomtatványon közölt adatok helyessége.
- A biztosítási kötelezettség elbírálása, a nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése (Pl.: a biztosított személyek nyilvántartásba vétele, és ennek igazolása, munkabalesetek esetén a foglalkoztató adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése, betegszabadság kiadása, társadalombiztosítási igazolványok kiállítása, statisztikai jelentési kötelezettség teljesítése).
- A biztosítottak részére a biztosítási jogviszonyukkal kapcsolatos, 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban: régi Tbj.) 44. § (5) bekezdése szerinti, illetve 2020. június 30-át követően létesített és megszűnt jogviszonyok esetén az új Tbj. 66. § (4) bekezdése szerinti, NAV felé történő bejelentés adatairól és időpontjáról az igazolás kiadása.
- Az esetleges jogalap nélküli kifizetés, vagy póttulás megállapításával kapcsolatos gyakorlat.
- A társadalombiztosítási kifizetőhelyek részére kiadott „Tájékoztatóban” előírt feladatok teljesítése.
- A kifizetőhelyek által lefolytatott hatósági eljárások: 2017. december 31-ig a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben, 2018. január 1-jétől az Ákr.-ben foglaltak alkalmazása a hatósági döntések és az ügyintézési határidők betartása tekintetében.

Megállapítások:

- **Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaira (táppénz, terhességi-gyermekágyi segély, 2015. évtől csecsemőgondozási díj, gyermekgondozási díj) és a baleseti táppénzre való jogosultságot, valamint az ellátások időtartamát, mértékét és összegét többségében helyesen állapították meg a kifizetőhelyek.** Az eljárások során 596 tétel került vizsgálatra, amelyből 31 esetben (a vizsgált tételek 5,2 %-ában) volt megállapítható olyan eltérés, amellyel kapcsolatban további intézkedés vált szükségessé. Ezen belül is összegszerű hiba 24 tétel esetében merült fel. A hibás tételek aránya magasabb, mint 2019-ben volt. A hibák okai az ellátások alapjául szolgáló jövedelem téves összegben történő figyelembevétele, a táppénz mértékének a téves megállapítása, az anyasági ellátásoknál a kedvezmény szabály téves alkalmazása. Az eltérések átlagos összege egy hibás tételre vonatkoztatva túlfizetés esetén csupán 6.536.- Ft, míg a póttulás esetén 44.611.- Ft volt, ezek a számok jóval kedvezőbbek, mint az előző évben.

Az ellenőrzési időszakban több munkavállaló az Ebtv. 44. § g) pontja szerinti „7”-es kóddal (közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltás vagy hatósági elkülönítés miatt) volt keresőképtelen, részére a táppénz helyesen, a keresőképtelenség első napjától került megállapításra és folyósításra. Csecsemőgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42. § (4a) és (4b) pontjában foglaltakat, gyermekgondozási díjra vonatkozóan az Ebtv. 42/D. § (5)-(6) bekezdéseiben foglaltakat többségében helyesen alkalmazták.

Több gyermek után egyidejűleg folyósított ellátás megállapítása és folyósítása során a jogszabályi előírásoknak megfelelően jártak el a kifizetőhelyek.

Felsőoktatásban tanuló hallgató gyermekgondozási díj iránti kérelmét, örökbefogadói díj, nevelőszülői gyermekgondozási díj és családtámogatás iránti kérelmet nem nyújtottak be az ellenőrzött kifizetőhelyek felé.

A táppénz-hozzájárulás elszámolásának és az Ellátások elszámolása nyomtatvány adatainak vizsgálata során eltérés nem merült fel.

Elvi hiba egy kifizetőhelyen sem került feltárássra.

- **A pénzügyi előírások betartásra kerültek.** Az ellátások kifizetése legkésőbb a tárgyhónapot követő bérfizetési napon, a munkabérekkel együtt megtörtént. Előleg megállapítására és folyósítására ritkán került sor, mivel a kifizetőhelyek általában be tudták szerezni a szükséges iratokat, adatokat a teljes összegben történő utaláshoz. A kifizetőhelyekhez benyújtott kérelmek a terhességi-gyermekágyi segély/csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási díj és a táppénz tekintetében többségében az Ebtv.-ben, a Ket.-ben illetve 2018. január 1-jét követően az Ákr.-ben előírt **határidőben** (az Ákr. 50. § (2) bekezdés b) pontja szerinti sommás eljárásban) **elbírálásra- és az ellátások folyósításra kerültek.** Határidőn túl történő folyósítás csak néhány esetben történt.

A baleset üzemiségének elbírálása és a baleseti táppénz folyósítása során több hibás eljárást is feltárt a szakterület. PI:

- Amennyiben a foglalkoztatótól kapott munkabaleseti jegyzőkönyvet a kifizetőhely nem érkezett, nem lehetett megállapítani, hogy a kifizetőhely betartotta-e a baleset üzemiségének elbírálása során az Ákr. 50. § (2) bekezdés b) pontja szerinti határidőt.
- Több kifizetőhelynél előfordult, hogy baleseti táppénzt fizetett ki annak ellenére, hogy a baleset üzemiségét elismerő határozat még nem került kiadásra. Ezzel nem tartották be az Ebtv. 51. § (1)-(2), 55. § (1) valamint a 64. § (1) bekezdéseiben foglaltakat.
- Az Ebtv. 52/A. §-a szerinti eljárás esetén, amikor a baleseti táppénz összegébe a folyósított táppénz összegét be kellett számítani, a baleseti táppénz és a beszámított táppénz összegéről nem hoztak határozatot, vagy egyszerűsített határozatot hoztak, eltérően a Vhr. 39. §-ában foglaltak előírásoktól.
- Többször előfordult, hogy üzeminek minősülő baleset esetén a kifizetőhely a háziorvos, vagy kezelőorvos által kiállított igazolást az üzemi balesettel összefüggésben rendelt ellátásokról nemleges esetben nem küldte meg a biztosított lakóhelye szerint illetékes kormányhivatal részére, eltérően a Vhr. 45. § (6) bekezdésében foglaltaktól, illetve abban az esetben, amikor az igazoláson a háziorvos tüntetett fel gyógyszert, gyógyászati segédeszközt, az igazolás továbbításának tényét nem tudták igazolni.

Fenti esetekben végzés formájában kötelezés került kiadásra a kifizetőhely részére a szabálytalanság megszüntetésére és a továbbiakban a jogszabályi előírások betartására vonatkozóan.

- **A nyilvántartási és bejelentési kötelezettség** ellenőrzése során az volt tapasztalható, hogy a kifizetőhelyek **határidőben eleget tettek a jelentési kötelezettségüknek, és a kötelezően előírt**

nyilvántartásokat is vezették. A biztosított személyek nyilvántartásba vétele és ennek igazolása, a biztosítási kötelezettség elbírálása általában helyesen történt. Egy kifizetőhely vonatkozásában felmerült a megbízási szerződéssel foglalkoztatottak biztosítási kötelezettségének téves elbírálása, amely azonban járulék utólagos megállapításával járhat, és a szükséges intézkedés megtételére a Nemzeti Adó és Vámhivatal rendelkezik hatáskörrel, ezért hivatalunk tájékoztatással élt az ügryől a NAV felé.

Az ellenőrzési szabályzat előírja a foglalkoztató munkaügyi nyilvántartása és a hatóság rendelkezésére álló biztosított adatok (BSZJ) egyeztetését. A 2020. február 29-ig hatályos szervezeti felépítés szerint az ellenőrzési szakterületnek nem volt jogosultsága a BSZJ adatokhoz történő hozzáféréshez, mivel azt a járási hivatal kezelte, ezért ilyen jellegű ellenőrzést nem tudott végezni. 2020. március 1-jétől az Egészségbiztosítási Oszályon belül, a nyilvántartási szakterület kezeli a biztosított adatokat, és átadja az ellenőröknek a kért foglalkoztatókra vonatkozóan.

A legtöbb kifizetőhelyen az került megállapításra, hogy a foglalkoztató a biztosítottak részére a biztosítási jogviszonyukkal kapcsolatosan a régi Tbj. 44. § (5) bekezdése szerinti, illetve 2020. július 1-jétől az új Tbj. 66. § (4) bekezdése szerinti igazolást kiadja a NAV felé történő bejelentés tényéről, adatairól és időpontjáról, a jogviszony kezdetekor és annak megszűnésekor is. Legtöbbször a T1041-es jelű nyomtatvány egy példányát adják át a dolgozónak. Ahol az igazolást nem, vagy csak a jogviszony kezdetekor adják ki, ott kötelezésre került a foglalkoztató a helyes eljárás folytatására. Egy foglalkoztatónál mulasztási bírság kiszabása is szükségessé vált, mivel az igazolást a jogviszony megszűnése esetén annak ellenére sem adta ki, hogy arra vonatkozóan már korábban is történt kötelezése.

Több helyen előfordult, hogy a kifizetőhelyet működtető foglalkoztatók a beérkezett **orvosi igazolások átvételét nem igazolták hitelt érdemlő módon.** A jogszabály betartására szintén kötelezés történt az érintett foglalkoztatók felé, valamint 1 foglalkoztatónak mulasztási bírságot kellett kiszabni.

- **A társadalombiztosítási igazolványokat** a foglalkoztatók többsége a **jogszabály előírásainak megfelelően kezelte**, általában ugyanez mondható el a **jövedelemigazolás** nyomtatványról is. A jogszabályváltozás szerint 2013. július 14-ét követően a jövedelemigazolást csak a munkavállalók írásbeli kérelmére kell kiadni, mely jogszabályt 2018. január 1-jétől hatályon kívül helyezték, tekintettel arra, hogy már nincs olyan személyi kör, amelynek az ellátás iránti kérelem elbírálása során a Jövedelemigazolásnak még relevanciája lenne. A 2020-ban lefolytatott ellenőrzések során a foglalkoztatóknál nem került sor jövedelemigazolás kiadására, mivel arra vonatkozóan írásbeli kérelem nem érkezett.
- A **Ket.** és az **Ákr.** alkalmazása tekintetében a társadalombiztosítási kifizetőhelyek **nem minden esetben tartották be a sommás és a teljes eljárás, a hiánypótló- és a függő hatályú végzés kiadásának szabályait.** Döntést módosító, elutasító és visszafizetésre kötelező határozat kiadására néhány esetben került sor. Az ellátás összegének saját hatáskörben történő megváltoztatásáról és az ellátások egymás közötti betudásáról hozott határozatok esetében többször nem alkalmazták az Ákr. 81. § (2) bekezdésében foglaltakat.
Egy kifizetőhelyen fordult elő, hogy 2016-2017. évben és 2019. évben egy kérelmezőre vonatkozóan a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj megállapításáról nem hozott határozatot. Olyan kifizetőhely is volt, ahol egy ideig még a hatályon kívül helyezett Ket. alapján hozták meg a hatósági döntéseket. A jogszabályok betartására minden esetben kötelezés történt a kifizetőhelyek felé.
- **A 40/2020. (III. 11.) kormányrendelet által elrendelt veszélyhelyzet ideje alatt kiadott szakmai tájékoztatókban foglaltakat a kifizetőhelyek a következők szerint tartották be:**

- Néhány esetben fordult elő, hogy az e-mailben megkapott orvosi igazolásokat is elfogadta a kifizetőhely az ellátások számfektetéséhez, de a kérelmezők nyilatkozatát arról, hogy a keresőképtelenségi igazolás az eredetivel mindenben megegyezik, nem szerezték be. Az ellenőrzés időpontjában a veszélyhelyzet ideje alatt keresőképtelen kérelmezők eredeti orvosi igazolását már be tudták mutatni.
- Az ide vonatkozó kormányrendelet alapján a veszélyhelyzet megszűnéséig a gyermekgondozási díjra való jogosultság azokban az esetekben meghosszabbodott, amikor az ellátásra való jogosultság a veszélyhelyzet kihirdetésének napján (2020.03.11.) vagy azt követően szűnt meg. A kifizetőhelyek a fentiekkel kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettségüknek eleget tettek.
- A szakmai tájékoztatóban foglaltak szerint, az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak megállapítása iránti eljárásban, ha az ügyfél hiánypótlási felhívásban foglaltaknak határidőben nem tesz eleget, az eljáró hatóság a hiánypótlás teljesítéséig, de legkésőbb a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló kormányrendelet hatályvesztését követő 15. napig felfüggeszti az eljárást. Erre a vizsgált kifizetőhelyeknél nem volt szükség.
- Az ellenőrzések során általánosságban megállapításra került, hogy a kifizetőhelyek az ellátások számfektetéséhez számítógépes programmal, az ügyintézők pedig a szükséges szakmai képzéssel és gyakorlattal rendelkeznek. **Az ellenőrzött társadalombiztosítási kifizetőhelyek tekintetében a kifizetőhely működéséhez a személyi és tárgyi feltételek fennálltak.**

A társadalombiztosítási kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatók átfogó ellenőrzésénél tett tapasztalatok:

Az átfogó ellenőrzések során kiemelt vizsgálatra kerültek a következők:

- A biztosítottak részére a biztosítási jogviszonyukkal kapcsolatos, 1997. évi LXXX. törvény (továbbiakban: régi Tbj.) 44. § (5) bekezdése szerinti, illetve 2020. június 30-át követően létesített és megszűnt jogviszonyok esetén az új Tbj. 66. § (4) bekezdése szerinti, NAV felé történő bejelentés adatairól és időpontjáról az igazolás kiadása.
- Biztosított személyek nyilvántartásba vételét és ennek igazolása.
- A biztosítási kötelezettség elbírálása, a pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot, 2020. július 1-jétől a társadalombiztosítási járulékalapot képező jövedelem bevallási kötelezettségének teljesítése.
- Ellátás igénylésekor a kérelem és igazolások átvételének, beérkezésének az igazolása.
- A pénzbeli ellátások megállapításához közölt adatok helyessége.
- Az elektronizált dokumentumon és a papíralapú eredeti igazoláson lévő adatok egyezősége.
- Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásainak elbírálásához szükséges okmányok, nyilvántartások megléte.
- A foglalkoztatóhoz benyújtott kérelmeknek az ellátás megállapítására és folyósítására illetékes szervhez történő továbbítása (a kérelem továbbítása határidőben történte-e meg).

Megállapítások:

- **Az ellenőrzési eljárások során 395 db Foglalkoztatói igazolás került vizsgálatra, amelyekben nem volt hibás adatszolgáltatás.** Bár az előző évben több volt a vizsgált tétel, de akkor téves adatszolgáltatás is előfordult.
- A foglalkoztatók a biztosítási kötelezettséget helyesen bírálták el. A biztosított bejelentés adatairól az igazolást – főként a jogviszony kezdetén – kiadták a biztosítottaknak, de sok esetben a **jogviszony megszűnésekor nem tettek eleget az igazolás kiadási kötelezettségnek.**

- Több foglalkoztatónál **nem igazolták hitelt érdemlő módon az orvosi igazolások igénylőtől történő átvételét**, így azt sem lehetett megállapítani, hogy betartották-e az orvosi igazolások továbbításával kapcsolatos, jogszabályban előírt munkáltatói kötelezettséget.
- A foglalkoztatók az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásaival kapcsolatos **adatszolgáltatási kötelezettségüket a helyes adatok közlésével teljesítették**.
- A foglalkoztatók az ellátás neméhez és jogviszony típusához **megfelelő Foglalkoztatói igazolást és pótlapot állították ki**. Az elektronizált dokumentumon és a papíralapú eredeti igazoláson lévő adatok minden esetben egyeztek. Néhány esetben a foglalkoztató nem tudta bemutatni az eredeti orvosi igazolásokat, melyek pótlására kötelezés került kiadásra.
- A társadalombiztosítási igazolvány és jövedelemigazolás nyomtatványok vezetése és kezelése során több esetben előfordult, hogy amennyiben a biztosítási jogviszony létesítésekor az igazolványt a munkavállaló nem adta át a foglalkoztatónak, részére új igazolvány került kiállításra, **és nem hívták fel a figyelmét, hogy az igazolványt az előző foglalkoztatójától szerezze be**, illetve amennyiben nem szerzi be, erről a tényről a biztosítottnak írásban kell nyilatkoznia. A foglalkoztatók általában szóban hívták fel a munkavállalók figyelmét az Igazolvány beszerzésére.

Valamennyi ellenőrzött témakör tekintetében, hibák feltárása esetén, a helyes eljárás betartására – a jogkövetkezményekre történő figyelmeztetés mellett – végzés kiadásával történt a kötelezés.

A céllenőrzések tapasztalatai:

2020. év folyamán **társadalombiztosítási kifizetőhelynél 7 esetben zajlott céllenőrzés** az alábbiak szerint:

- 1 eset táppénzzel kapcsolatos közérdekű bejelentés kivizsgálására irányult,
- 1 eset a hivatalunk felé benyújtott Ellátások elszámolása nyomtatványon feltüntetett összegek vizsgálatára vonatkozott,
- 5 eset a baleseti megtérítéssel foglalkozó szakterület megkeresése alapján arra irányult, hogy a kifizetőhelyek eleget tettek-e a jogszabályi kötelezettségüknek és a munkabaleseti jegyzőkönyvek, kivizsgálási okmányok, a baleset üzemiségéről hozott végleges döntések megküldésre kerültek-e a kormányhivatal felé.

Az „OMMF és OEP között fennálló együttműködési megállapodás” alapján a NEAK megküldte a kormányhivatal részére azon 2019. évi munkabalesetek adatait, amelyek a Nemzetgazdasági Minisztériummal történő adatcsere kapcsán a megtérítési szakmai programban nem szerepelnek. Az érintett kifizetőhelyeken céllenőrzés keretében került vizsgálatra a Vhr. 45. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettség betartása, illetve hogy az adatbázisból hiányzó munkavállalók esetében a munkabaleseti jegyzőkönyvek és kivizsgálási okmányok, a baleset üzemiségéről hozott végleges döntés megküldésre került-e a kormányhivatal felé.

A vizsgálat 5 esetben érintett kifizetőhelyet, amelynek során a kifizetőhelyek a kért iratokat elektronikus úton rendelkezésre bocsátották, azonban azt, hogy azok az eredeti határidőben megküldésre kerültek-e a kormányhivatal felé, nem tudták igazolni.

Kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatónál céllenőrzés lefolytatására nem került sor.

Utóellenőrzések tapasztalatai:

A társadalombiztosítási kifizetőhelyek a korábbi ellenőrzések során **előírt feladatokat, intézkedéseket**

általában határidőben teljesítették. 2020. évben **4 kifizetőhelyen történt utóellenőrzés**. Egy kifizetőhelyen táppénz kifizetése vált szükségessé, melyre a végzésben megadott határidőn túl került sor, valamint a kérelmezőnek járó kamat fizetési kötelezettségének a kifizetőhely csak az ellenőrzés tartama alatt tett eleget. Szintén az előírt határidőn túl küldte el az „Igazolás az üzemi balesettel összefüggésben rendelt ellátásokról” elnevezésű nyomtatványt a kezelőorvosok részére, illetve a kormányhivatal felé. A késedelmes teljesítés miatt mulasztási bírság kirovása vált szükségessé. Másik kifizetőhely hibásan járt el az utóellenőrzés alapján kiadott kötelező végzésben előírt feladatok végrehajtásánál.

A témaellenőrzések tapasztalatai:

A kifizetőhelyet működtető foglalkoztatóknál **10 esetben indult** témaellenőrzés. Ennek keretében vizsgálatra került a baleset üzemisége – ide értve a foglalkozási megbetegedést is – és a baleseti táppénz iránti kérelem, csecsemőgondozási díj és gyermekgondozási díj kérelem elbírálása során a hatósági döntések kiadása, tartalma, formája, az ügyintézési határidő betartása, a kifizetőhely által folyósított ellátásba gyes/gyet betudás elszámolásának gyakorlata.

A témaellenőrzések tapasztalatai megegyeztek a társadalombiztosítási kifizetőhelyek átfogó ellenőrzésénél leírtakkal. Valamennyi ellenőrzött kifizetőhelyet végzésben kellett kötelezni a hatósági eljárásaik során a jogszabályokban előírtak betartására.

2020. évben 1 foglalkoztatónál történt témaellenőrzés, a foglalkoztató a korábbi átfogó ellenőrzés során feltárt hibákat kijavította, azóta a helyes eljárást folytatja.

A 2019. évben lefolytatott egy átfogó- és egy témaellenőrzés lezárásaként 2020. évben került kiadásra két foglalkoztatóra vonatkozóan összesen 45.000.- Ft összegben mulasztási bírság, mivel a jogszabályban előírt kötelezettségüket, amelyre korábban végzésben kötelezve lettek, nem tartották be a mulasztás jogkövetkezményeire történt figyelmeztetés ellenére sem.

Az instruáló ellenőrzés tapasztalatai:

Ellenőrzésre kerültek a pénzügyi és számviteli előírások, valamint az elszámolási kötelezettség betartása, a szűrőpróbaszerűen kiválasztott tételek helyessége, illetve a kötelezően előírt nyomtatványok vezetése. A felmerülő eljárási kérdésekben az ellenőrök segítséget nyújtottak. A feltárt hiányosságok pótoltatása miatt szükségessé vált kötelező végzés kiadása is.

A 2020. évben elvégzett ellenőrzések adatait és a kiadott hatósági döntések számát az alábbi táblázatok mutatják:

Társadalombiztosítási kifizetőhelyeknél:

Ellenőrzött kifizetőhelyek száma	Vizsgált tételek száma	Hibás tételek száma	Fizetési meghagyás a foglalkoztató felé a jogalap nélkül felvett ellátás és terheinek megtérítésére	Pótutalás megállapítása	Kifizetőhely döntését megváltoztató határozat *	Kiadott kötelező végzés *	Vizsgált biztosítotti bejelentések száma	Hibás biztosítotti bejelentések száma
36	596	31	9 hibás tételre vonatkozóan, az eltérések átlagos összege 6.536.- Ft	15 hibás tételre vonatkozóan az eltérések átlagos összege 44.611.- Ft	20 db	26 db	834 db	44 db

*Az adatok nem tartalmazzák a más megye felkérése alapján, illetékességi területünkön végzett ellenőrzések lezárásaként kiadott hatósági döntéseket.

Az adatokat az előző évhez viszonyítva megállapítható, hogy 2020-ban az összes ellenőrzött tételben belül növekedett a hibás tételek száma és aránya, bár az eltérések összege kisebb volt, mint korábban. Emiatt több döntésmódosítást is kellett kiadni, mint az előző évben.

Az is látható, hogy a kifizetőhelyek a hatósági eljárásaik során, a hatósági döntések tartalma és határidőben történő meghozatala tekintetében sok esetben nem tartották be a Ket.-ben, az Ákr.-ben, valamint az Ebtv.-ben foglaltakat, ezért valamennyi ellenőrzött kifizetőhelynek kötelezést kellett kiadni a hatósági eljárási szabályok betartására vonatkozóan.

A hivatalunk rendelkezésére álló biztosított adatok és a foglalkoztató munkaügyi nyilvántartásának egyeztetése révén jóval több (5-szörös mennyiségű) biztosított bejelentés került vizsgálatra, mint az előző évben. Ennek megfelelően több hibás bejelentés is előfordult.

Társadalombiztosítási kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál:

Ellenőrzött foglalkoztatók száma	Vizsgált Foglalkoztatói igazolások száma	Hibás Foglalkoztatói igazolások száma	Vizsgált biztosított bejelentések száma	Hibás biztosított bejelentések száma	Foglalkoztatói feladatok betartására kötelező végzés
59	395 db	0 db	1074 db	271 db	43 db

A kifizetőhelyet nem működtető foglalkoztatóknál csökkent a vizsgált foglalkoztatók és az ellenőrzött tételek száma, ennek ellenére a foglalkoztatói feladatok jogszabály szerinti betartására vonatkozóan 20 %-kal több kötelezést kellett kiadni, mint az előző évben. Ennek oka, hogy több olyan foglalkoztató került vizsgálatra, ahol eddig még nem volt ellenőrzés, és most derült ki a hibás gyakorlatuk. Pozitívum, hogy téves adatokat tartalmazó foglalkoztatói igazolás nem volt.

A vizsgált biztosított bejelentések száma csaknem a duplájára növekedett a 2019. évhez képest, mert magasabb létszámú foglalkoztatóknál, több bejelentésről szóló igazolás kiadása került ellenőrzésre. A több ellenőrzött tételből több volt a hibás bejelentés is.

A megyei székhelyű társadalombiztosítási kifizetőhelyek száma az év eleji 189-ről 191-re növekedett, ezen belül év közben 3 új alakult, 1 kifizetőhely pedig megszűnt.

Ezen kívül a más megyében székhellyel, de Nógrád megyében telephellyel rendelkező, így a szakterület által ellenőrizendő kifizetőhelyek száma a 2019. december 31-i állapothoz képest nem változott, ezen kifizetőhelyek száma 6.

A szakterület összevont ellenőrzésben nem vett részt.

III. NYILVÁNTARTÁSI ÉS ELLENŐRZÉSI OSZTÁLY

nyugdíjbiztosítási feladatkörben lefolytatott hatósági ellenőrzés

Ellenőrzések száma

A nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv illetékességi területén a Nógrád Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztályán belül a Nyilvántartási és Ellenőrzési Osztály látta el az ellenőrzési feladatokat.

Az ellenőrzési terv megyei szinten tartalmazza a lezárásra vonatkozó adatokat. Az ellenőrzési típusok tervezett arányszámainak meghatározása a bázisadatok és meghatározott kiemelt feladat figyelembevételével történt.

2020. évben összesen 1759 hatósági ellenőrzés került lezárásra. A 2020. évre vonatkozó terv és tényadatok az Magyar Államkincstár által rendszeresített ELLENŐRI program adatainak összesítésével kerültek meghatározásra, annak alakulását az alábbi táblázat tartalmazza.

	Terv	Tény	Előző év
Nyugdíjügy	1550	1442	1649
Ellenőrzés	0	0	0
Adategyeztetési ügy (Tny. 96/B-96/E §)	550	317	587
Összesen:	2100	1759	2236

A lezárt ügyek ügytípusonkénti tételes bontása:

Ügytípus/tevékenység	Tárgyév (db)	Előző év (db)
Adategyeztetés	317	587
Bérelőrzés	33	11
Béradatok ellenőrzése/bérkigyűjtés	1264	1513
Szolgálati idő vizsgálata	72	31
Korkedvezményre jogosító idő vizsgálata	8	6
Tanúmeghallgatás	5	2
Környezettanulmány	3	5
Együttélés vizsgálata	32	35
Ügy áttétele	25	46
Nyugdíjigénylő megkeresése	0	0
Ügyirat összesen:	1759	2236
Átfogó ellenőrzés	0	0
Céllőrzés	0	0
Felszámolási eljárás/végelszámolás miatt záróellenőrzés	0	0
Megszűnt egyéni vállalkozó záró ellenőrzése	0	0
Egyéb	0	0
Ellenőrzés összesen:	0	0
Ügyirat és ellenőrzés összesen:	1759	2236

Ellenőrzések eredménye

A 1759 ügyből 1475 ügy lezárása rendben megtörtént, míg 284 ügy esetén az ellenőrzés meghiúsult. A rendben lezárt és a meghiúsult ellenőrzések alakulása táblázatban (előző évi adat zárójelben):

	Redben lezárt	Meghiúsult
Ügyirat	1475 (1896)	284 (340)
Ellenőrzés	0 (0)	0 (0)
Összesen:	1475 (1896)	284 (340)

Megállapított jogsértések típusai

Az ellenőrzések során 9 jogsértés került megállapításra. A jogsértések típusonkénti bontása:

Jogsértés típusa	(db)	%
Biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony hibás elbírálása	1	11,1
Biztosításban töltött időszak téves megjelölése	3	33,4
Nyugdíjjárulék-köteles jövedelem jogszerűtlen közlése/elmulasztása	2	22,2
Adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása	1	11,1
Adatszolgáltatási kötelezettség hiányos/hibás/jogszerűtlen teljesítése	2	22,2
Összesen:	9	100

Jogszerű állapot helyreállítására kötelező végzés nem került kiadásra.

A megállapított jogsértésekkel összefüggésben a jogszerű állapot helyreállítására kötelező végzések száma már nem szerepelt a tervben, mivel a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek területi szakellenőrzési feladatainak ellátásáról szóló, 2/2019. számú Eljárásrend szabályozása megváltozott. A jogsértések időbeli elhatárolása szempontjából két eset különböztethető meg:

1. 2010. január 1-jét megelőzően és
2. 2009. december 31-ét követően keletkezett jogsértés.

Az 1. esetben a feltárt tényállást és az ezzel összefüggésben a valós adatok jegyzőkönyvben való rögzítését követően - határidő megadásával - figyelmeztetést tartalmazó határozatban kell kötelezni az ügyfelet (Eljárásrend 23. pontja).

Tárgyévben 2 db tényfeltáró jegyzőkönyv kiadásának eredményeképpen a jogsértés rendezése megtörtént, ezért figyelmeztetést tartalmazó határozat kiadása egyik ügyben sem volt indokolt.

A 2. esetben a tényeket és a helyes adatokat jegyzőkönyvben kell továbbra is rögzíteni, majd a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező adóhatóságnál eljárást kell kezdeményezni (Eljárásrend 22. pontja).

Ezzel párhuzamosan a tárgyévben is folytatásra került a nyugdíjbiztosítási szerv évek óta követett gyakorlata, miszerint a felmerült hibák javítása – amennyiben arra lehetőség van – a foglalkoztatókkal és a könyvelőkkel együttműködve az eljárás során megtörténjen. Ezekben az esetben is jegyzőkönyvben rögzítésre kerülnek a hibás és a helyes adatok, továbbá a tényfeltáró jegyzőkönyv megküldésre kerül az adóhatósághoz, de a jogsértések már a hatósági ellenőrzés során orvosolásra kerülnek.

A helyi adóhatósággal folyamatos, nagyon jól működő munkakapcsolat van. Visszajelzésük szerint a részükre átadott tényfeltáró jegyzőkönyvek helyes, megalapozott jogszabály helyeket tartalmaznak, ez nagyban megkönnyítik munkájukat. A jegyzőkönyvekben rögzített jogsértések 100 %-ban megfelelnek a jogszabályi előírásoknak és az adóhatóság szakmai irányelveinek. Sok esetben már az adóhatóság hatósági intézkedésének megkezdése előtt, vagy annak felszólítására megtörténik a foglalkoztatók által a jogsértés rendezése.

Tárgyévben a NAV részére 8 db biztosítási-, járulék bevallási- és járulékbefizetési kötelezettséget érintő tényfeltáró jegyzőkönyv átadására került sor.

Következtetések

A tárgyévi hatósági feladatokat a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek területi szakellenőrzési feladatainak ellátásához, valamint a nyugdíjbiztosítás hatósági nyilvántartásával összefüggő adatkezeléshez, az Emberi Erőforrások Minisztériuma által 2016. 11. 14-én kiadott módszertani útmutatóban, valamint a 2019. 05. 07-én kiadott 2/2019. számú Eljárásrendben foglaltak alapján látta el a szakterület.

Az útmutató 4.3. pontja definiálja a megkereséseken alapuló kötelező ellenőrzéseket, amelyek jellegükből adódóan előre nem tervezhetőek.

A nyugdíjellenőrzési szakterület az ellenőrzéseit a helyi és más nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv szervezeti egységei, Magyar Államkincstár, illetve egyéb jogszabályokban meghatározott szervek megkeresésére végzi, ezért az ilyen típusú ellenőrzések előre nem tervezhetőek; továbbá a 2010. január 1. előtti időszakra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettség elmaradása miatti céllenőrzés lehetősége elévült, az adatszolgáltatás elmaradása miatt szankció az ellenőrzés részéről nem alkalmazható.

Az Eljárásrend 10. és 18. pontjában foglaltak alapján az ellenőrzési szakterület elsődlegesen a nyugellátási, valamint nyilvántartási és adatszolgáltatási ügyekben megkeresés alapján jár el; továbbá vizsgálatot folytat minden olyan ügyben, amelyben az adategyeztetési, bizonyítási eljárás részeként a hatóság döntéseinek meghozatala érdekében a közreműködése szükséges.

A hatóság tervezett ellenőrzéseinél a nem tervezhető (kötelező) ellenőrzésekre és a munkaerő kapacitásra is figyelemmel kell lenni.

Az ún. kötelező ellenőrzéseken belül a nyugdíjúgyek tekintetében a 2020. évi tervezés elsődlegesen a 2018. évi statisztikai adatok, valamint a 2019. évi tényadatok figyelembevételével történt, azzal számolva, hogy a megkeresések száma a 2019. évi tendenciát követi.

Tervezett ellenőrzésként nem került ügy meghatározásra figyelemmel arra, hogy a nem tervezhető ellenőrzések számának alakulását, a terv teljesítését lényegesen befolyásolhatja a Tny. 96/B-96/E §-ainak rendelkezése alapján hivatalból, vagy kérelemre induló eljárások száma, melyek az ellenőrzés által szintén nem tervezhetőek, viszont prioritást jelentő eljárásokat eredményeznek. Az országosan egységes és jogszerű gyakorlat biztosítása érdekében kötelező ellenőrzések az ellenőrzési tervben nem kerültek előírásra.

Az ELLENŐRI program adatainak összesítésével készült 2020. évi tényadatok - a módszertani útmutató 6.2.1.1. pontjában, majd az Eljárásrend 6.1.1. pontjában foglaltakkal párhuzamosan – a tárgyéven belül egy biztosítottra, ugyanannál a foglalkoztatónál több ízben történő ellenőrzéseket is egy ügyként kezeli. 2020. év során 47 ügyben két esetben, 2 ügyben három esetben, 1 ügyben pedig négy esetben történt ugyanazon foglalkoztatónál ellenőrzés. Ennek figyelembe vételével a **2020. évi összes ellenőrzések tényszáma: 1813** (előző évben: 2303).

Ezen adatok alapján megállapítható, hogy az előző évhez viszonyítva 21,2 %-al kevesebb vizsgálat lefolytatására került sor.

A nyugdíj- és az adategyeztetési ügyekhez kapcsolódó megkeresések tekintetében mint a tervhez, mint az előző évhez képest csökkenés mutatkozik.

A meghíúsult ellenőrzések aránya az előző évekhez képest (2018. év: 12%, 2019.év: 14,7%, 2020.év: 15,6%) szignifikánsan nem nőtt, amely jó eredménynek tekintendő, hiszen a foglalkoztatók munka- és bériratainak iratőrzési ideje jogilag csak 2018. 12. 23-tól kezdődően szabályozott (A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 99/A. §). Ebből adódóan a mutatószám nem valós, melynek oka, hogy az előző bázisévhez viszonyítva a Magyar Államkincstár iránymutatása alapján „élő” foglalkoztatók esetén csak azokat az ügyeket kezelték meghíúsultként, ahol a megtett intézkedések ellenére a foglalkoztatókkal történő kapcsolatfelvétel nem valósult meg.

Ugyanakkor az évek múlásával a vizsgálandó évek száma egyenes arányban nő, ezzel szemben fordított arányban a foglalkoztatói iratanyagok utólagos ellenőrizhetősége csökken (iratanyagok teljes mértékben megsemmisülnek, vagy a résziratokból a tényállás minden kétséget kizáróan nem állapítható meg), amely tendencia várhatóan a következő években is folytatódik és ez a meghíúsult ellenőrzések számának további növekedését idézi elő.

A tárgyévi meghíúsult ellenőrzések arányának csupán kismértékű emelkedése főként az ellenőrzést végzők kitartó kutató munkájának az eredményét tükrözi.

A bázisévhez képest a tárgyévben kevesebb adategyeztetési ügy indult, mely a szakterületen is érződött. Ugyanakkor a tervben az adategyeztetési eljárásokkal kapcsolatosan kiemelt célként kitűzött ellenőrzési feladatok maradéktalanul teljesültek.

A vizsgálati időszakok jól célzott meghatározásából adódóan a vizsgált nyilvántartások száma az előző évhez viszonyítva csökkenő (2019. év: 8617; 2020. év: 7376) értéket mutat. Ezzel szemben a nyilvántartás szerint a lezárt ügyek átlagos bonyolultsági mutatója (vizsgált nyilvántartások és évek mutatói és lezárt ügyek hányadosa) a 2019. évi 20,5-ről 2020. évre 21,2-re nőtt. A csökkent vizsgált nyilvántartási szám és ügyszám következtében a bonyolultsági mutató emelkedését kizárólag a vizsgált évek számának a növekedése idézte elő.

A bázisévhez viszonyítva - növekvő bonyolultsági mutató mellett - az ellenőrzések koncentrált és hatékony tervezése, végrehajtása összességében az átlagos ügyintézési idő jelentős, 21,5%-os csökkenését eredményezték (Átlagos ügyintézési idő: 2016. év: 21,5 munkanap; 2017. év: 23,9 munkanap; 2018. év: 15,7 munkanap; 2019. év: 12,4; 2020. év: 10,2 munkanap).

A közigazgatásban kiemelt célként kitűzött ügyintézési idő csökkentésére a szakterület nagy figyelmet fordít, ennek eredményeképpen az évek óta csökkenő tendencia tovább folytatódott.

A 2020. évi tervben tervezett ellenőrzés nem szerepelt, a szakterület összevont ellenőrzésben nem vett részt.

Összegzés:

A terv kiemelt céljai csak részben valósultak meg, mivel a tervhez képest 16,2%-al alacsonyabb számú, de az előző évektől átlagosan magasabb bonyolultságú ellenőrzés került csökkenő ügyintézési idő alatt elvégzésre.

A terv teljes egészében történő megvalósulását külső tényező – COVID 19 betegség - is befolyásolta.

A főosztály ellenőrzési szakterületének szakmai felkészültségére utal, hogy a szakterület tevékenységével kapcsolatban panasz, illetőleg az ellenőrzési jegyzőkönyvekre észrevétel egyetlen ügyben sem érkezett.

Ügyiratok típusa szerinti csoportosítás	darabszám
Bérellenőrzés	33
Béradatok ellenőrzése, bérkigyűjtés	1264
Együttélés vizsgálata	32
Korkedvezményre jogosító idő vizsgálata	8
Környezettanulmány	2
Adategyeztetési eljárás	317
Szolgálati idő vizsgálata	72
Tanúmeghallgatás	5
Egyéb (baleseti járadék, közérdekű bejelentés stb.)	26

Fenti adatok az Ellenőri Program Statisztikai moduljában található „Régiós összevont statisztika” „Éves kimutatás” „1. tábla - Ügyiratok típus szerint” nézetből kerültek közlésre.

Salgótarján, 2021. január 29.

dr. Szabó Sándor kormány megbízott nevében és megbízásából

Szabóné dr. Kaposi Dóra
főosztályvezető